

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Språklig stil: formellt och informellt språk

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag i och inför grupp. Användning av såväl digitala som andra presentationstekniska hjälpmedel för att stödja och förbättra muntliga framställningar. Uppbyggnad, språk och stil i olika typer av texter samt referat och kritisk granskning av texter. Skriftlig framställning av utredande och argumenterande texter. Normer och stildrag som hör till dessa texttyper.

Betygskriterium (E)

Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp. Detta gör eleven med viss säkerhet. Språk, stil och disposition är anpassade till syfte, mottagare och kommunikationssituation, och eleven använder med viss säkerhet retoriska verktygsmedel. Eleven har viss åhörarkontakt.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till språklig stil (10 min)

- Förklara skillnader mellan formellt och informellt språk.
- Ge exempel på situationer där olika språkstilar används.
- Diskutera hur språk påverkar mottagaren.
- Ta fram klassens egna erfarenheter av språklig variation.

2. Analys av exempeltexter (15 min)

- Ge eleverna olika exempel på texter i både formellt och informellt språk.
- Låt eleverna identifiera och diskutera språkdrag.
- Analysera varför författaren valt en viss stil.
- Sammanfatta elevernas upptäckter och reflektioner.

3. Skriftlig övning (15 min)

- Eleverna får skriva en kort text utifrån ett givet tema, först i informell stil och sedan i formell stil.
- Ge feedback på språk och stil.
- Uppmuntra till diskussion kring svårigheter med att byta stil.
- Diskutera hur mediet påverkar val av stil.

4. Muntlig framsställning (10 min)

- Eleverna förbereder en muntlig presentation om sitt val av språkstil i en text de valt att utvärdera.
- Använda digitala verktyg för presentationen, antingen individuellt eller i par.
- Tar upp retoriska verktyg som stödjer framställningen.
- Ge återkoppling på presentationerna.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Språklig variation:** Diskutera hur olika faktorer som ålder, kön och social status påverkar språkbruket.
- **Retoriska verktyg:** Lär ut grundläggande retoriska begrepp och hur dessa kan tillämpas för effektiv kommunikation.
- **Texttyper:** Ge en översikt av olika texttyper och deras stildrag.
- **Kritisk granskning:** Utveckla förmågan till kritisk granskning av egna och andras texter.
- **Digitala verktyg:** Utforska olika digitala verktyg som kan användas för textbearbetning och presentation.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Retorik	Kunskap om talekonsten som syftar till att övertyga eller påverka.	Från grekiskans "rhetoriké", vilket betyder "konsten att tala".
Argumentation	Processen att lägga fram argument för eller emot något.	Från latinets "argumentare", som betyder "bevisa".
Formell	Språkstil som är korrekt och strukturerad, ofta använd i professionella sammanhang.	Från latinets "formalis", vilket betyder "som har en viss form".

Informell	Språkstil som är mer avslappnad och vardaglig.	Från latinets "informalis", som betyder "utan form".
-----------	--	--

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar formellt och informellt språk våra relationer i sociala sammanhang?
- B. I vilka situationer kan vi se en konflikt mellan språkbruk och social identitet?
- C. Kan språklig stil påverka hur vi uppfattas i professionella sammanhang, och i så fall hur?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa en presentation där de jämför olika texter skrivna av samma författare men i olika stilar. De ska identifiera språkdrag och diskutera hur författarens stilval påverkar textens budskap och syfte. Grupperna presenterar sina analyser för klassen och ger varandra feedback.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är skillnaden mellan formellt och informellt språk?	Formellt språk är strukturerat och korrekt, medan informellt språk är mer avslappnat.
Hur påverkar stilen vårt sätt att kommunicera?	Stilen kan anpassas för att passa olika publik och syften, vilket påverkar hur meddelandet uppfattas.
Ge exempel på retoriska verktyg.	Metaforer, jämförelser, och upprepning.
Vad är viktigt att tänka på vid kritisk granskning av texter?	Struktur, språkbruk och argumentens styrka.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en kort essä där de analyserar en text av valfri författare och gör en jämförelse mellan formell och informell stil utifrån sina observationer. Uppgiften ska vara minst 1 A4-sida lång.

Citat

"Språket är ett verktyg för vår existens. Genom det formar vi våra tankar, våra ideer och våra känslor." – Anonym

“\

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)